

RA Kedingen inv.nr 60

1803. (De stukken zijn geexhibeerd te Rijssen).

Hendrik Daalwijk (*1766) te Elsen

contra

(*zijn broer*) **Gerrit Jan Daalwijk** (*1761) te Elsen "Justificatie van Pandinge" met bijlagen geexhibeerd 26 oktober 1803 in zake vordering tot betaling van verdiend loon.

Exhibitum in judicio Rijssen den 26 oct. 1803.

Wilhelm Hulsken rigter

Justificatie van pandinge voor Hendrik Daalwijk te Elsen pandeisscher ter eenre, op en teegens Gerrit Jan Daalwijk meede aldaar woonachtigh pandweerder ter andere zijde.

Richter van Kedingen

Om met genoegzaame zekerheid de conclusie ten dien einde deezer te neemen te obtineeren.

Vermeend den pandeisscher niet ondienstig te zijn de notoire poincten waarop zijn wettig sustenue gebaseerd is korteling te adstrueeren.

Waartoe dan als notaria vaststellende.

Dat hij door pandweerder wel en wettig gehuurd zijnde gedurende den tijd van drie jaaren bij denzelven voor knecht heeft gediend.

En zulks op door pandeisscher en pandweerder ten wederzijdschen genoeg en bepaalde voorwaarden en conditien.

Dat pandweerder aan pandeisscher jaarlijks vijftigh guldens loon zoude moeten geeven, beneevens twintig guldens of turf laten graaven en tien guldens of een beest voeren.

De goede gronden welke men heeft om te moeten veronderstellen.

Dat deeze vastgestelde poincten wiens waarheid men deezerzijdsch ten allen overvloede met solemneelen eede te bevestigen aanbied bij deezen, in geen deele door pandweerder zullen worden gecontradiceerd.

Noopt den pandeisscher immer provisioneel niets meerder tot derzelve adstructie hierbij te voegen.

Maar daarvan afstappende verder alleenlijk voor te draagen dat hij gedurende gemelde drie jaaren geen loon hoegenaamd van den pandweerder heeft ontvangen en dus uit dien hoofde aan hem van denselven is compareerende eene summa van een honderd en vijftigh guldens.

Dat hij het eerste jaar geen turf voor zich heeft gegraaven en gevolglijk daarvan aan hem competeerd twintigh guldens.

Dat hij in deeze geheele drie jaaren geen beest bij pandweerder in het voeder heeft gehad en dus diesweegens denselven aan hem pandeisscher verschuldigd is de summa van dertigh guldens.

Maakende derhalven te zaamen eene summa van twee honderd guldens aan verdiend knechteloon.

Terwijl dan noch den pandeisscher wegens voor pandweerder verschootene penningen van derzelve is competeerende eene summa van eenen gulden en twee stuivers.

Dat hij pandeisscher differente maalen den pandweerder om de voldoening der aan hem verschuldigde penningen heeft verzocht en daarop aangedrongen.

Edoch steeds dan door deeze, dan door geene formele protesten opgehouden en in zijne billijke hoop en verwachting wierden teleurgesteld.

Zodat hij deeze zijne schuldvordering tot zulk eene aanmerkelijke summa opgelopen en om penningen verleegeen zijnde, zich eindelijk des wachtens moede, genooddrongen zag tot gepaste middelen rechtens zijne toevlucht te moeten neemen.

Ten welken einde door het op den 20 april jongstleeden op pandweerder mobile goederen, have, vhee en zaadgewassen pandingen gedaan is geworden.

Die achter aan zijde van deeze op den 4 mey daaraan volgende door pandkeeringe is beantwoord.

Geheel en al dus den harden weg moetende inslaan.

En dat geene per legitimoo juris termities invorderen, hetwelke men op geene minnelijke manier, hoe genaamt ook, heeft kunnen erlangen.

Begeeft men zich tot dat eenig hulpmiddel onder speciaal protest teegens het anno probatimis superfluce. En imploratie van alle salutare middelen en beneficien rechtens welke den pandeisscher in deezen maar eenigzints zullen kunnen te stade koomen.

Terwijl men niet wil begrijpende waarin de pandweerder eigentlijke defensie bestaan zal, zich provisioneel tot vermeidng van alle weidloopigheid van verdere reedekavelingen zal onthouden.

En vooreerst slechts eenige documenten sub A, B en C hierbij appliceerende onder employ van deezerzijdsch art 8 gedaane eedes offerte en verder aanbod zo veel noodig om de deugdelijkheid deezer schuldvordering meede met eede te bevestigen, ex dictis dicendis inbiliter que si necesse est in omissio supplendis omni meliori modo veiliglijk concludereen.

Dat bij vonnis van deeze gerichte zal worden verklaard aan zijde van den pandeisscher eene goede pandinge gedaan en daar en teegen door pandweerder eene kwaade pandkeeringe ondernoomen te zijn en dien ten gevolge den pandweerder gecondemneerd om de bij pandinge gevorderde pratensie unacum uforio a die mora aan pandeisscher prompt te moeten voldoen en dat diensvolgens de opbadinge en aaneigeninge voortgang zullen gewinnen als naar rechten met ook condemnatie van den pandweerder in alle de kosten deezer proceduure.

J. van Riemsdijk dr.

Vraagarticulen om daarop ter instantie van Hendrik Daalwijk na voorgaande citatien en erinnering van de zwaare straffe des meineds gerichtelijk onder eede te hooren:

1. Haar Jan
2. Griete Letink
3. Slag Hendrik

Ouderdom en verwantschap te vragen.

Eerste getuige Haar Jan zegt om de 50 jaar oud en een broer tot producent te zijn.

3e getuige Slag Hendrik zegt in de 40 jaar oud en tot producent eenigsints, dog ver verwant te zijn.

Is eerste getuige niet zowel een volle broeder van Gerrit Jan Daalwijk als van producent en tweede getuige mede niet zowel een halve zuster van den een als van den anderen, van de beide gemelde personen ?

Zegt eerste getuige ja het gevraagde alzo te weesen.

3e getuige zegt ja het gevraagde alzo te zijn.

Twee eerste getuigen alleen te vragen:

Hebben getuigen niet in het laatst van jongstleeden herfst en wel in de jaare 1802 geweest ten huize van Gerrit Jan Daalwijk wanneer producent daar voor knegt diende ?

Segt eerste getuige in den gepasseerden jaare 1802 ten huize van G.J. Daalwijk in den herfst geweest te zijn wanneer producent daar voor knegt diende.

Zeide Gerrit Jan Daalwijk voornoemd ter gelegenheid dat zij samen spraaken over de kinderscheidinge welke hij G.J. Daalwijk bij zijn hertrouwen met zijn tegenwoordige vrouw moest oprigten dat zijn knegt Hendrik Daalwijk producent in deezen hem zo veel aan loon koste dat hij hem jaarlijks 50 gulden loon moest geven, nevens 30 gulden of turf laten graaven en tien gulden of een beest voeren ?

Segt eerste getuige ja dat ter gelegenheid dat getuige met G.J. Daalwijk over het oprigten der kinderscheiding sprak, tegen getuige gezegd heeft dat producent hem zo veel koste dat hij hem 50 gl loon moest geven, turf laten graaven of 30 gl, een beest voeren of 10 gl en dat hij zulks vooraf wel meer aan getuige verhaald heeft.

Derde getuige alleen te vragen:

Heeft getuige niet in den voorleeden jaar 1802 wezen braaken ten huize van G.J. Daalwijk ?

Segt 3e getuige ja aldaar in den voorleeden jaare 1802 te hebben wezen braaken.

Verhaalde hij G.J. Daalwijk toen niet aan getuige in tegenwoordigheid van zijn meid Aaltjen Baaken dat zijn knecht Hendrik Daalwijk hem zo veel aan loon koste dat hij hem jaarlijks 50 gulden moest geven neffens 20 gulden of turf laten graven en 10 gulden of een beest voeren ?

Segt 3e getuige dat hij toen aan getuige verhaald heeft dat hij zijn knecht Hendrik Daalwijk moest geven 50 gl loon en van 20 gl ook gesproken te hebben, dog getuige weet niet zeker of dit voor turf graaven zoude zijn en dat hij ook gezegd heeft dat hij hem een beest moest voeren of tien gl geven, dog getuige kan niet zeker zeggen of zijn meid daarbij tegenwoordig is geweest of niet.

Ik Wilhelm Hulsken Rigter van Kedingen certificeere mits deezen dat op de daartoe gedaene citatien voor mij en assessoren Hermannus van de Sagekuile en Gerrit Scholten persoonlijk in den gerigte erschienen zijn de in het hoofd deezes gemelde eerste en derde getuigen en dat dezelve na erinnering van de zware straffe des meineeds op voorestaande vraagarticulen onder eede hebben gedeponeed zoals daar onder staat geregistreerd, zijnde tweede getuige volgens gigte des onderrigters wegens onpasselijkheid niet in staat geweest alhier te compareeren.

Des ten oirconde hebbe deeze getekend en gezegeld.

Actum Goor den 5 july 1803.

Wilhelm Hulsken rigter

Vraagarticulen om daarop ter instantie van Hendrik Daalwijk na voorgaand arrest en citatie, voorts erinnering van de zwaare straffe des meineeds gerichtelijk onder eede te hooren Aaltjen Baken.

Ouderdom en verwantschap te vragen.

Verklaard getuige Aaltjen Baken in de 20 jaar oud en tot producent onverwant te zijn.

Heeft getuige niet nog in den voorledenen jaare 1802 voor meid gedient bij Gerrit Jan Daalwijk in Elsen ?

Zegt getuige ja in den voorleden jaare 1802 bij G.J. Daalwijk voor meid gedient te hebben.

Woonde Hendrik Daalwijk producent in dezen ter zelve tijd niet bij G.J. Daalwijk voormeld voor knecht ?

Zegt getuige het gevraagde in deezen waar te zijn.

Verhaalde hij Gerrit Jan Daalwijk toen niet aan getuige in prasentie van Slag Hendrik dat zijn knecht Hendrik Daalwijk voormeld hem zo veel aan loon koste dat hij hem jaarlijks vijftig guldens loon moest geven benevens twintig guldens of turf laten graaven en tien guldens of een beest voeren ?

Segt getuige dat Gerrit Jan Daalwijk toen verhaald heeft in prasentie van Slag Hendrik dat hij zijn knecht Hendrik Daalwijk 50 gl loon moest geven, laten turf graven of 20 gl, een beest voeren of 10 gl en dat boven de 50 gl.

Weet getuige ook niet zeer wel dat producent het eerste jaar dat bij G.J. Daalwijk voor knecht diende voor zig geen turf gegraaven heeft, als meede dat producent in die drie jaaren dat hij bij G.J. Daalwijk voor knecht gediend heeft in het geheel geen beest an het voeren gehad heeft ?

Segt getuige dat zij niet weet of producent het eerste jaar dat bij G.J. Daalwijk als knecht diende, turf gegraven heeft of niet, also getuige er toen nog niet gewoond heeft, als meede niet of hij toen een beest bij hem in het voeder gehad heeft, dog weet echter wel dat de 2 laatste jaaren, wanneer getuige daar gewoond heeft, geen beest in het voeder heeft gehad.

Ik Wilhelm Hulsken Rigter van Kedingen certificeere mits deezen dat op de daartoe gedaene arrest en citatie voor mij en assessoren Hermannus van de Sagekuile en Gerrit Scholten persoonlijk in den gerigte erschienen zij de in het hoofd deezes gemelde getuigen en dat dezelve na erinnering van de zwaare straffe des meineeds op voorestaande vraagarticulen onder eede hebben gedeponeed zoals daar onder staat geregistreerd, zijnde tweede getuige volgens gigte des onderrigters wegens onpasselijkheid niet in staat geweest alhier te compareeren.

Des ten oirconde hebbe deeze getekend en gezegeld.

Actum Goor den 5 july 1803.

Wilhelm Hulsken rigter

Fiat quot petitur Goor den 25 oct. 1803

W. Hulsken rigter

Memorie voor den onderrigter van Rijssen

Om zich met het nodige consent ter instantie van Hendrik Daalwijk in Elsen woonagtig te vervoegen bij Gerrit Jan Daalwijk mede wonende in Elsen en denzelven te citeeren tegens morgen den 26 oktober 1803 ten einde als dan bij klimmen der zonne te compareeren in het landgerigt van Kedingen gehouden wordende ten huize van den onderrigter Antony Bruggink te Rijssen om te zien dienen van justificatie al zodaener pandinge als welke door citant op den 20 april jongstleden gedaan en waartegens door geciteerde op den 4 mey daaraan volgende pandkering ondernoomen is geworden en voorts daarop te doen en handelen na recht en raade.

Verzoekende men hiervan exploict overgave van een dubbeld deezes en voorts relaas om te strekken als naar rechten, cum expensis.

Actum den 25 oct. 1803.

Wolter Jalink proc.

Het dubbelt deses hebbe ik geinzijnuwert aen Gerrit Jan Dalewik in Elsen.

Rijssen den 25 oktober 1803.

Antony Bruggink scholte